۱۷۰۰ واگن محموله ترانزیتی روسیه وارد بندرعباس شد

بر اساس توافقنامه سه‌جانبه ایران، روسیه و آذربایجان، انتقال کالا از مسیر ایران تا ۱۰ سال آینده به ۱۵ میلیون تن می‌رسد

عکس: ایسنا

۹۱۴۵۰
تن
محموله ترانزیتی در ۶ ماه گذشته از روسیه وارد بندر شهید رجایی شده است

گزارش خبری

گروه اقتصادی
eghtesad@irannewspaper.com

مدیرکل بنادر و دریانوردی هرمزگان گفت: کمتر از ۶ ماه، یکهزار و ۷۹۸ واگن محموله ترانزیتی ریلی کشور روسیه برای ترانزیت دریایی وارد بندر شهید رجایی شد.

حسین عباس‌نژاد افزود: از این تعداد واگن محموله ترانزیتی، ۹۸۶ واگن کود پتاس و ۸۱۲ واگن نیز نفتا بوده است.

وی ادامه داد: این میزان واگن در قالب ۹۱ هزار و ۴۵۰ تن محموله ترانزیتی از روسیه وارد بندر شهید رجایی شده است.

مدیر منطقه ویژه اقتصادی بندر شهید رجایی بیان کرد: از این میزان محموله ترانزیتی، همچنین ۵۲ هزار و ۲۷۶ تن کود پتاس بوده که از طریق ۹۸۶ واگن با استفاده از کریدور شمال - جنوب وارد این بندر شد.

عباس‌نژاد ادامه داد: در سال گذشته نیز ۲۴ هزار و ۸۵۵ تن نفتای ترانزیتی روسیه از طریق ۵۱۶ واگن وارد بندر شهید رجایی به عنوان بزرگ‌ترین بندر تجاری ایران شد.

وی در ادامه، میزان ترانزیت نفتای وارداتی از روسیه به بندرعباس در فروردین‌ماه امسال را نیز ۱۴ هزار و ۳۱۹ تن در قالب ۲۹۶ واگن اعلام کرد. در مجموع ۳۹ هزار و ۱۷۴ تن محموله نفتا از روسیه به بندر شهید رجایی ترانزیت شده است. در مجموع کار ترانزیت نفتا از روسیه به بندرعباس از دی‌ماه سال ۱۴۰۱ آغاز شده است.

وی تصریح کرد: ظرفیت عملیاتی بندر شهید رجایی بیش از ۱۰۰ میلیون تن بوده که با تقویت کریدور شمال جنوب، توسعه مبادلات تجاری و ترانزیتی هند، آسیای جنوب شرقی از طریق بنادر ایران به ویژه شهید رجایی به روسیه نیز افزایش می‌یابد.

یکی از حوزه‌های بسیار مهم در بخش تجارت و ترانزیت کالا بنادر هستند و منطقه ویژه اقتصادی بندر شهید رجایی نیز با دارا بودن ۲ هزار و ۴۰۰ هکتار مساحت، ۲۲۰ هکتار محوطه بارانداز و ۲۴ هکتار انبار مسقف، ۱۳ اسکله چندمنظوره، کالای عمومی و فله، ۹ اسکله چندمنظوره، کالای عمومی و نفتی، ۸ اسکله کانتینری درحال تجهیز و ۷ اسکله کانتینری یکی از بنادر مهم و راهبردی با کشورهای اوراسیا به شمار می‌رود.

قطارهای حامل محموله‌های ترانزیتی روسیه پس از حرکت از مبدأ با طی مسافت حدود ۴ هزار کیلومتر وارد مرز سرخس در ایران شده و پس از آن نیز حدود یک‌هزار و ۶۰۰ کیلومتر از سرخس تا بندرعباس را طی می کنند.

افزایش ۶۰ درصدی مبادلات ریلی کالا با کشور آذربایجان

روسیه و آذربایجان دو کشور مهم در مسیر ترانزیت کالا به ایران هستند. بر اساس توافقنامه سه‌جانبه ایران، روسیه و آذربایجان، انتقال کالا میان این کشورها از مسیر ایران تا ۱۰ سال آینده به ظرفیت ۱۵ میلیون تن می‌رسد. رشد تبادلات حمل و نقلی میان ایران و این کشورها برای دستیابی به این توافق است. در این خصوص غلامحسین ولدی، مدیرکل راه‌آهن شمال ۲ از افزایش ۶۰ درصدی مبادلات ریلی کالا با کشور آذربایجان در سال ۱۴۰۱ خبر داد.

وی ضمن تشریح آمار و عملکرد سال گذشته پایانه مرزی آستارا در حوزه صادرات، واردات و ترانزیت بار گفت: در سال ۱۴۰۱ مجموعاً ۵۷۱ هزار و ۱۴۶ تن کالا در پایانه ریلی آستارا با کشور همجوار آذربایجان مبادله شده است که نسبت به ۳۵۵ هزار و ۹۷۷ تن در سال ۱۴۰۰، بیش از ۶۰ درصد رشد را نشان می‌دهد.

ولدی میزان صادرات ریلی کالا را در سال گذشته ۱۹۹ هزار و ۱۵۱ تن عنوان کرد و افزود: این رقم نسبت به عدد ۱۸۲ هزار و ۵۴ تن در سال ۱۴۰۰ افزایشی ۱۰ درصدی داشته است.

وی خاطرنشان کرد: در سال ۱۴۰۱ حدود ۱۵۲ هزار تن کالا در پایانه ریلی آستارا وارد شده و بیش از ۲۲۰ هزار تن کالا نیز ترانزیت شده است.

مدیرکل راه‌آهن شمال ۲ ادامه داد: مرکبات، سیمان، مواد شیمیایی، کاشی و مواد غذایی عمده کالاهای صادراتی هستند که از طریق این خط ریلی به کشور آذربایجان حمل شده‌اند و چوب، الوار، پنبه، کاغذ، غلات و ... نیز مهم‌ترین کالاهای ترانزیتی و وارداتی محسوب می‌شوند.

ثبت نام جدید نهضت ملی مسکن در تهران

خلیل محبت خواه مدیرکل راه و شهرسازی استان تهران گفت: امسال در استان تهران ثبت نام جدید برای طرح نهضت ملی مسکن خواهیم داشت که زمان آغاز آن به نظر وزارتخانه بستگی دارد.

محبت خواه گفت: قیمت واحدهای نهضت ملی مسکن که قرارداد آنها سال گذشته منعقد شده ثابت است و افزایش نمی‌یابد.

محبت‌خواه اظهار کرد: امسال حتماً در استان تهران ثبت نام جدید برای طرح نهضت ملی مسکن خواهیم داشت. این موضوع به نظر وزارتخانه بستگی دارد، اما ممکن است اردیبهشت سامانه ثبت نام باز شود.

وی درباره قیمت واحدهای نهضت ملی مسکن گفت: قیمت برای قراردادهایی که سال گذشته منعقد شده ثابت است و بر اساس آن کار را پیش می‌بریم. قراردادها قانونی است و پیمانکاران باید مطابق آن واحدها را تحویل دهند. نرخ سال گذشته بر اساس فهرست بهای ۱۴۰۱ بود. امسال هم اگر قرارداد جدید ببندیم بر اساس ۱۴۰۲ منعقد می‌شود.

محبت‌خواه تصریح کرد: قیمت واحدها بستگی به تعداد طبقات، امکانات، مشاعات و منطقه، متفاوت است و نمی‌توان نرخ ثابتی را برای کل پروژه‌ها اعلام کرد.

مدیرکل راه و شهرسازی استان تهران با اشاره به تأمین زمین برای ساخت مسکن گفت: امسال تمامی زمین‌هایی را که برای طرح نهضت ملی مسکن احصا شده تأمین خواهیم کرد. اگر نیاز به تغییر کاربری و الحاق باشد اقدامات لازم را انجام می‌دهیم.

وی همچنین درباره رفع تصرف از اراضی دولتی در تعطیلات نوروز گفت: از ۲۷ اسفند سال گذشته تا ۱۳ فروردین ماه امسال، یگان حفاظت از اراضی وزارت راه و شهرسازی در تمام شهرهای استان تهران در حالت آماده‌باش بودند که حدود ۷.۶ هکتار رفع تصرف از اراضی ملی صورت گرفت.

محبت‌خواه یادآور شد: بخش قابل توجهی از تصرفات در شرق استان تهران، فیروزکوه، دماوند و حومه آن اتفاق افتاده بود. در مواردی دیوارکشی و احداث بنا صورت گرفته بود که تماماً رفع تصرف شد.

محبت خواه همچنین از پرداخت ۳۶ هزار و ۲۹۴ فقره وام صد میلیون تومانی اجاره (ودیعه مسکن) طی سال گذشته در این استان خبر داد.

به گفته محبت خواه وام ودیعه مسکن تا شهریور ماه امسال مطابق بخشنامه در ۲۰ بانک عامل پرداخت می شود.

وی افزود: در سال ۱۴۰۰ نیز به میزان ۵۹۲۸۸ فقره از این وام به تهرانی‌ها پرداخت شده است.

براساس بخشنامه شرایط ضمانت این وام همانند تسهیلات خرد بانکی است و بر اساس درجه‌بندی جمعیت شهرها از ۴۰ تا ۱۰۰ میلیون تومان پرداخت می شود.

> سامانه ثبت‌نام جدید نهضت ملی مسکن اردیبهشت ماه برای متقاضیان در تهران باز می‌شود

قرارداد بلندمدت ایران و هند برای اجرای عملیات توسعه بندر چابهار

مسیر چابهار کاهش ۶۰ درصدی هزینه حمل و نقل و کاهش ۵۰ درصدی زمان حمل کالا از هند به آسیای مرکزی را به همراه دارد

عکس: ایران

توسعه چابهار سرعت می‌گیرد

با توجه به اهمیت توسعه چابهار در رونق کریدور شمال-جنوب، ایران و هند قرارداد ۱۰ ساله برای تکمیل زیرساخت‌های بندر چابهار امضا می‌کنند

گزارش

گروه اقتصادی
eghtesad@irannewspaper.com

هند و ایران توافق بلندمدت برای اجرای عملیات در بندر چابهار امضا می‌کنند؛ این قرارداد ۱۰ سال اعتبار دارد و جایگزین قرارداد قبلی می‌شود.

بندر چابهار بزرگ‌ترین بندر اقیانوسی کشور و تنها بندری‌ست که از تحریم معاف است. بندر چابهار مزیت‌های اتصال از طریق دریای عمان به اقیانوس هند، کشورهای محصور در خشکی مانند افغانستان و آسیای مرکزی را دارد و می تواند در تجارت، ترانزیت و رشد مراودات منطقه‌ای و جهانی نقش اساسی ایفا کند. توسعه چابهار بویژه بندر شهید بهشتی برای کشورهای آسیای میانه، هند، افغانستان وبسیاری از کشورهای اروپایی اهمیت فراوانی دارد؛ زیرا این بندر از نظر موقعیت جغرافیایی یکی از بهترین مسیرهای ترانزیتی را برای این کشورها فراهم می کند. ایران، هند و افغانستان پنج سال پیش توافقنامه راهبردی تأسیس دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی موسوم به «موافقتنامه چابهار» را امضا کردند. این قرارداد مقرر کرده بود بندر چابهار به مرکز منطقه‌ای ترانزیت، انرژی و تجارت تبدیل شود.

هند از سال ۲۰۱۶ متعهد به سرمایه‌گذاری ۵۰۰ میلیون دلاری در توسعه بندر شهید بهشتی چابهار شده است؛ برنامه‌ریزی و مطالعات توسعه بندر شهید بهشتی چابهار در قالب طرح توسعه بندر چابهار در ۵ فاز با ظرفیت حداقل ۸۰ میلیون تن در سال انجام گرفت اما تاکنون تنها فاز اول این بندر از سال ۹۶ و به ظرفیت هشت میلیون تن در سال به بهره برداری رسیده است. در خصوص فعالیت پیمانکار هندی در بندر چابهار با وجود سرمایه‌گذاری‌های صورت گرفته، تعلل وجود دارد و در دوره‌هایی توسعه بندر متوقف شد. همچنین برای پیشبرد توسعه بندر قراردادی به صورت کوتاه مدت با طرف هندی منعقد و عملیاتی شد.

با توجه به اهمیت توسعه بندر چابهار تکمیل زنجیره کریدوری شمال- جنوب و نقش این بندر در جذب بار ترانزیتی و رونق تجارت، دولت برنامه‌ای جدید برای سرعت بخشیدن به توسعه چابهار در نظر گرفته است که بر این اساس، قراردادی بلندمدت بین ایران و هند صورت می‌گیرد. درحال حاضر طرف هندی (شرکت IPGL) با انعقاد قرارداد کوتاه مدت، عملیات تخلیه و بارگیری کالا در بندر شهید بهشتی چابهار را برعهده دارد. این شرکت تاکنون اقدام به تأمین (۶ دستگاه جرثقیل ساحلی) کرده است و تأمین سایر تجهیزات استراتژیک با نهایی شدن قرارداد سرمایه‌گذاری بلندمدت BOT طبق تفاهمنامه مشترک ایران و هند توسط طرف هندی انجام خواهد شد؛ ضمن اینکه درحال حاضر طرفین در حال رایزنی جهت نهایی‌سازی قرارداد بلندمدت هستند. بر اساس این گزارش، قرارداد تدوین شده که قرار است طرف ایرانی آن را به طرف هندی ارائه دهد و پس از آن نهایی خواهد شد. بر اساس متن قرارداد تنظیم‌شده، طرف هندی موظف است به تعهدات تناژی، ترانزیت و آوردن بقیه تجهیزات به بندر شهید بهشتی چابهار عمل کند. در حال حاضر فقط تجهیزات فاز اول به بندر رسیده و بقیه تجهیزات استراتژیک، پسکرانه‌ای، تخلیه و بارگیری و کانتینری هنوز وارد بندر نشده است.

مزیت‌های چابهار برای هند، این کشور را برای تسریع در تکمیل توسعه فازهای دیگر بندر شهید بهشتی ترغیب کرده است. مسیر چابهار کاهش ۶۰ درصدی هزینه حمل و نقل و کاهش ۵۰ درصدی زمان حمل کالا از هند به آسیای مرکزی را به همراه دارد.

به این ترتیب، هند و ایران به توافق بلندمدت برای اجرای عملیات در بندر چابهار نزدیک شده‌اند. این قرارداد بلندمدت که ۱۰ سال اعتبار دارد به طور خودکار تمدید شده و جایگزین پیمان قبلی می‌شود. اهمیت این توافقنامه به عنوان یک سند بین‌المللی نشان از اهمیت چابهار در حمل ونقل بین‌المللی کالا دارد.

راه‌اندازی خط منظم دریایی چین و هند به چابهار

دی‌ماه سال قبل، نخستین شناور کانتینری با ظرفیت ۶۵۰۰ TEU در بندر چابهار پهلو گرفت. با پهلوگیری این کشتی فصل تازه‌ای از فعالیت‌های بندر چابهار به عنوان بندر اقیانوسی راهبردی کشور آغاز شد. این شناور در خط منظم کانتینری بین بندر چابهار و بنادر هند و چین تردد خواهد کرد و با حمل ونقل کالاهای ایرانی، کالاهای ترانزیتی مربوط به کریدور شمال-جنوب را نیز حمل خواهد کرد تا بندر چابهار به عنوان بخشی از این کریدور نقش خود را بیشتر مطرح کند. این خط کشتیرانی در راستای مسیر ترانزیتی شمال از هند به آستاراخان و از بنادر متعدد چین به آستاراخان در مسیر کریدور شمال به جنوب و جنوب به شمال شکل گرفته است. به گفته فعالان حوزه حمل و نقل، با تکمیل سایر زیرساخت‌های لجستیکی کشور، این مسیر در کریدور شمال- جنوب نقش اساسی خواهد داشت.

در خط منظم دریایی چین به چابهار به طور تقریبی هر دو هفته یک بار یکی از شناورهای بزرگ مقیاس از مسیر چین به چابهار و به طور هفتگی نیز یک بار در مسیر هند به چابهار تردد می‌کنند. از سوی دیگر بنا بر اظهارات محمدرضا مدرس خیابانی، مدیرعامل کشتیرانی جمهوری اسلامی، برای تسریع در تکمیل زیرساخت‌های بندری و دریایی و توسعه اقتصاد دریامحور، در «فاصله سال‌های ۱۴۰۱ تا ۱۴۰۵ سرمایه‌گذاری دو میلیارد و ۱۵۰ میلیون در نظر گرفته شده که در کنار آن ۳۲۵ میلیون دلار نیز در حوزه خرید کانتینر سرمایه‌گذاری خواهد شد که در مجموع می توان گفت عددی حدود ۵/۲ میلیارد دلار برای افزایش ورود ۷۷ شناور به ناوگان و خروج شناورهای فرسوده و مستهلک از ناوگان هزینه خواهد شد.»

تکمیل ریل چابهار و رشت حلقه مفقوده توسعه چابهار

مهم‌ترین عوامل برای توسعه ترانزیت از بندر چابهار، توسعه پسکرانه این بندر در بخش‌های مختلف جاده‌ای و ریلی است. بیش از ۹۵ درصد کالاهایی که به بنادر ایران وارد یا خارج می‌شوند، مربوط به نیازهای کشور است و کمتر از ۵ درصد آن سهم ترانزیت به شمار می‌رود. در خصوص بارهای ترانزیتی که به کشورهای حوزه cis مانند ترکمنستان، تاجیکستان، قرقیزستان و همچنین افغانستان حمل می‌شود، مسیر ترانزیتی چابهار یا به عبارتی کریدور جنوب به شمال کوتاه‌ترین و کم هزینه‌ترین مسیر است.

بر اساس برنامه ششم توسعه، توسعه خطوط راه‌آهن باید به ۲۷ هزار کیلومتر می‌رسید و به همین تناسب تعداد واگن‌های باری و لوکوموتیوها و واگن‌های مسافری نیز باید افزایش می‌یافت. بر این اساس تعداد لوکوموتیوها باید به حدود ۱۶۷۰ دستگاه افزایش می یافت و نزدیک به ۵۳ هزار واگن باری و به همین نسبت واگن مسافری به ناوگان ملحق می‌شد. بنابراین سرمایه‌گذاری در حوزه زیرساخت بخش ریلی به اعتبارات بسیار سنگینی نیاز داشت که همین امر سبب شد توسعه ریلی از اولویت‌های اول دولت‌های قبلی خارج شود. به همین علت هم اکنون ۱۵ هزار کیلومتر ریل در کشور ایجاد شده و تعداد لوکوموتیوهای فعال موجود حدود ۵۵۰ دستگاه و تعداد واگن‌های باری نیز نزدیک به ۲۷ هزار دستگاه است. به گفته فعالان حوزه ریل، حمل و نقل ریلی در سال‌های اخیر رشد متناسب با نیازهای کشور نداشته است. تأخیر در اجرای پروژه اتصال ریلی چابهار به شبکه ریلی سراسری کشور و از همه مهم تر مشکلات ناوگان حمل ونقل زمینی هم از نظر تعداد ناوگان در مسیر بندر چابهار و هم کرایه حمل زمینی از چالش‌های عمده پیش رو در جابه جایی کالا از بندر چابهار به داخل کشور یا پایانه‌های مرزی برای کالاهای ترانزیتی است.

با وجود دو سند بالادستی «طرح توسعه محور شرق» و «توسعه سواحل مکران» علی رغم تکمیل زیرساخت‌ها در حوزه بندری و ساخت و تجهیز بندر، زیرساخت‌های لجستیکی بخصوص در حوزه راه متناسب با ظرفیت‌های بندری توسعه پیدا نکرده است.

فاز اول راه‌آهن چابهار از زاهدان به خاش به طول ۱۷۵ کیلومتر اخیراً افتتاح شده و از چهار قطعه، سه قطعه در حال بهره برداری است. قطعه دیگر از ایرانشهر به چابهار نیز در حال انجام است. به گفته متولیان ساخت و توسعه خطوط ریلی، تا پایان سال ۱۴۰۲ ریل چابهار به زاهدان متصل می‌شود. در بخش دیگر کریدور شمال-جنوب، ریل رشت-آستارا تکمیل نشده است که تکمیل این دو مسیر ریلی تحولی بنیادین در توسعه حمل و نقل و ترانزیت کشور ایجاد می کند.

> با توجه به اهمیت توسعه بندر چابهار در تکمیل زنجیره کریدوری شمال- جنوب و نقش این بندر در جذب بار ترانزیتی و رونق تجارت، دولت برنامه‌ای جدید برای سرعت بخشیدن به توسعه چابهار در نظر گرفته است

برش

بهترین گزینه ترانزیتی برای آسیای میانه

توسعه چابهار برای کشورهای آسیای میانه، هند، افغانستان و بسیاری از کشورهای اروپایی اهمیت فراوانی دارد؛ زیرا این بندر از نظر موقعیت جغرافیایی یکی از بهترین مسیرهای ترانزیتی را برای این کشورها فراهم می کند

اخبار

سقف تسهیلات ۲۰۰ میلیونی مسکن روستایی برای امسال

مجید جودی، معاون امور بازسازی و مسکن روستایی بنیاد مسکن انقلاب اسلامی گفت: به دلیل مشکل برخی روستائیان در بازپرداخت، سقف تسهیلات ۲۰۰ میلیون تومانی مسکن روستایی، امسال افزایش نمی‌یابد.

وی افزود: در سال ۱۴۰۲ به موازات معرفی باقیمانده متقاضیان وام مسکن روستایی به بانک‌ها برای عقد قرارداد، منتظر مصوبه دولت در دو ماه اول امسال هستیم، تا سهمیه ساخت ۲۰۰ هزار واحد مسکونی روستایی در سال جدید را ابلاغ کنند. وی درباره کافی نبودن ۲۰۰ میلیون تومان برای ساخت مسکن گفت: ما بخشی از هزینه ساخت را تأمین می‌کنیم و بخش دیگر آورده روستاییان است، اما دهک‌هایی در روستاها داریم که آورده لازم را ندارند. وی تصریح کرد: برای این افراد برنامه‌ریزی کردیم تا با استفاده از توان مالی نهادهای حمایتی نیاز آنها را تأمین کنیم.

تنش آبی برای تهران، قزوین و استان‌های ساحلی دریای خزر

احد وظیفه رئیس مرکز ملی اقلیم و مدیریت بحران خشکسالی سازمان هواشناسی کشور با اشاره به کمبود ۱۶ درصدی بارش‌ها در سطح کشور اظهار کرد: شهرهای بزرگ مثل تهران، قزوین، استان‌های ساحلی و نیمه شمالی کشور در شرایط تنش آبی به سر می‌برند که این شرایط تا پایان سال تداوم دارد. وی میزان بارندگی در سطح کشور طی سال آبی یعنی از ابتدای مهرماه ۱۴۰۱ تا کنون را ۱۵۰ میلی‌متر اعلام کرد و گفت: این میزان بارش نسبت به نرمال بارندگی‌ها که ۱۷۷.۶ میلی‌متر بوده، ۸ میلی‌متر کمتر شده است.

وی تأکید کرد: اگرچه میزان بارش‌ها نسبت به سال آبی گذشته حدود ۱۰ درصد بهبود یافته اما همچنان ۱۶ درصد کمتر از میزان نرمال است.

عبور تعداد مسافران هوایی از ۲ میلیون و ۶۰۰ هزار نفر

معاون وزیر راه و شهرسازی گفت: از ۲۴ اسفند سال ۱۴۰۱ تا ۱۳ فروردین ۱۴۰۲ و همزمان با تعطیلات و سفرهای نوروزی، ۲۱ هزار و ۳۰۰ پرواز داخلی و خارجی سرویس ناوبری و کنترل ترافیک هوایی دریافت کردند.

حمیدرضا سیدی گفت: از ۲۴ اسفند سال ۱۴۰۱ تا ۱۳ فروردین ۱۴۰۲ و همزمان با تعطیلات و سفرهای نوروزی، ۲۱ هزار و ۳۰۰ پرواز داخلی و خارجی سرویس ناوبری و کنترل ترافیک هوایی دریافت کردند.

سیدی گفت: طی ۲۰ روز گذشته، شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران به ۲۱ هزار و ۳۰۰ پرواز فرودگاه‌های تحت مالکیت این شرکت و چهار فرودگاه امام خمینی(ره)، کیش، قشم و عسلویه سرویس ناوبری و کنترل ترافیک هوایی ارائه داده و طی آن دو میلیون و ۶۲۸ هزار و ۶۱۰ مسافر اعزام و پذیرش شده‌اند.